

Sygn. akt I ACa 231/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 czerwca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Marta Sawicka (spr.)
Sędziowie:	SSA Agnieszka Sołtyka SSA Mirosława Gołuńska
Protokolant:	sekretarz sądowy Piotr Tarnowski

po rozpoznaniu w dniu 19 czerwca 2013 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa U. M.

przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w K.

o uchylenie uchwały

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie

z dnia 21 grudnia 2012 r., sygn. akt I C 298/12

I. oddala apelację;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 135 (sto trzydzieści pięć) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSA M. Gołuńska SSA M. Sawicka SSA A. Sołtyka

Sygn. akt I ACa 231/13

UZASADNIENIE

Powód – U. M. po ostatecznym sprecyzowaniu żądania domagał się uchylenia uchwały nr (...) z dnia 24 maja 2012 roku pozwanej (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w K. wskazując, iż została ona podjęta na Walnym Zgromadzeniu członków Spółdzielni bez uprzedniego pisemnego, indywidualnego zawiadomienia każdego z członków o czasie, miejscu i porządku obrad Walnego Zgromadzenia – a zatem z pogwałceniem art.8⁽³⁾ ust 6 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz §31 Statutu Spółdzielni. Zarzucał nadto, iż treść zmian wprowadzonych do statutu wskazaną wyżej uchwałą narusza powołany przepis art. art.8⁽³⁾ ust 6 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych.

Pozwana (...) Spółdzielnia Mieszkaniowa w K. wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych argumentując, iż zawiadomienie o walnym zgromadzeniu poprzez wywieszenie stosownych ogłoszeń na tablicach umieszczonych na klatkach schodowych oraz w siedzibie Spółdzielni nie naruszało uregulowania przyjętego przepisu art.8³ ust 6 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych.

Wyrokiem z dnia 21 grudnia 2012 roku Sąd Okręgowy w Koszalinie oddalił powództwo w niniejszej sprawie zasądając od powoda na rzecz pozwanej 197 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących poczynionych w sprawie ustaleniach faktycznych:

Na dzień 24 maja 2012r. pozwana (...) Spółdzielnia Mieszkaniowa z siedzibą w K. zwołała walne zgromadzenie swoich członków. Zawiadomienia o czasie, miejscu i porządku obrad zostały umieszczone na tablicach ogłoszeń znajdujących się na klatkach schodowych budynków spółdzielczych oraz w siedzibie spółdzielni.

Powód U. M. poprzez taki sposób zawiadomienia o terminie, miejscu i porządku obrad stawiał się i uczestniczył w walnym zgromadzeniu członków pozwanej spółdzielni.

Z uwagi na to, że pozwana jest dużą spółdzielnią mieszkaniową to przedmiotowe walne zgromadzenie zostało podzielone na dziesięć części. Pierwsza część walnego zgromadzenia odbyła się w dniu 24 maja 2012r. Protokół z tego Walnego Zgromadzenia członków (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w K. sporządzony został w dniu 26 czerwca 2012. Z treści tego protokołu wynika, że wszyscy członkowie pozwanej spółdzielni, którzy uczestniczyli w poszczególnych częściach przedmiotowego walnego zgromadzenia głosowali za podjęciem uchwały numer (...). Brak było głosów przeciwko tej uchwale.

Powód niezadowolony z treści tej uchwały złożył w dniu 4 lipca 2012 r. przedmiotowy pozew do sądu.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Okręgowy uznał powództwo za bezskuteczne wskazując, że w jego ocenie treść zaskarżonej uchwały numer (...) walnego zgromadzenia pozwanej Spółdzielni jest zgodna z art. art.8³ ust 6 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych.

Treść uchwały precyzuje bowiem jedynie formę pisemną zawiadamiania członków spółdzielni o czasie, miejscu i porządku obrad walnego zgromadzenia. Z treści art. art.8³ ust 6 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych nie wynika, aby intencją ustawodawcy było aby spółdzielnia zawiadamiała każdego członka spółdzielni indywidualnie, tj. odrębnym, imiennym pismem dla każdego z jej członków, z dowodem skutecznego doręczenia takiego pisemnego zawiadomienia w postaci zwrotnego poświadczenia odbioru korespondencji za pośrednictwem poczty, dowodem nadania listu poleconego lub podpisaną przez członka spółdzielni listą potwierdzającą otrzymanie takiego zawiadomienia. Zdaniem Sądu Okręgowego skoro ustawodawca wymaga jedynie aby zawiadomić wszystkich członków spółdzielni na piśmie, to przyjąć należy, że jedynym kryterium jest skuteczność zawiadomienia, a nie jego indywidualizacja bądź uzyskanie przez spółdzielnię potwierdzenia odbioru zawiadomienia przez jej członka. W tym kontekście Sąd Okręgowy powołał się na stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2011 roku (V CSK 405/10) w pełni podzielając dokonaną w nim wykładnię przepisu art.8³ ust 6 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych.

Zdaniem Sądu Okręgowego zaskarżona uchwała doprecyzowała jedynie sposób pisemnego zawiadomienia członków spółdzielni mieszkaniowej o obradach walnego zgromadzenia w sposób, który nie pozostaje w opozycji do bezwzględnej normy prawnej zawartej w treści art.8³ ust 6 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych.

W tym stanie rzeczy uznał, że zarówno postępowanie w przedmiocie zawiadomienia członków pozwanej spółdzielni o czasie, miejscu i porządku obrad walnego zgromadzenia i jego części w maju 2012 roku było prawidłowe, zaś uchwała

nr (...) podjęta na tym walnym zgromadzeniu jedynie doprecyzowała §31 Statutu spółdzielni w sposób dozwolony przez obowiązujące przepisy prawa spółdzielczego.

Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy oddalił powództwo orzekając o kosztach procesu na podstawie przepisów art. 98§1 k.p.k. w związku z art. 108 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie z 21 grudnia 2012 roku wniósł powód, zaskarżając go w całości oraz zarzucając:

1 – naruszenie prawa materialnego, a to art.8³ ust 6 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2003 r., nr 119, poz. 1116 ze zm.) przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie poprzez uznanie, że zawiadomienie członka pozwanej spółdzielni o czasie, miejscu i porządku obrad walnego zgromadzenia poprzez wywieszenie informacji na klatkach schodowych i siedzibie spółdzielni jest zgodny z tym przepisem i wypełnia ustawowy obowiązek powiadomienia członka spółdzielni w formie pisemnej,

2 – naruszenie art. 233§1 k.p.c. poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów, w szczególności poczynienia błędnych ustaleń, wskutek nieuwzględnienia całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego.

W oparciu o tak postawione zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa, ewentualnie – o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację pozwana Spółdzielnia wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania odwoławczego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powoda okazała się nieuzasadniona, a argumentacja w niej zaprezentowana nie mogła prowadzić do wydania orzeczenia w postulowanym przez skarżącego kierunku.

Wobec postawienia w apelacji zarówno zarzutów naruszenia prawa materialnego, jak i procesowego zauważyć trzeba, że prawidłowość zastosowania lub wykładni prawa materialnego może być właściwie oceniana jedynie na kanwie niewadliwie ustalonej podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Powyższe rodzi konieczność rozpoznania w pierwszym rzędzie zmierzających do zakwestionowania stanu faktycznego zarzutów naruszenia prawa procesowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 1997 roku, II CKN 18/97 – OSNC 1997/8/112). Wskazać przy tym należy, że sąd odwoławczy, niezależnie od tego, czy prowadzi sam postępowanie dowodowe, czy jedynie weryfikuje ustalenia faktyczne dokonane przez sąd pierwszej instancji, ma obowiązek samodzielnej oceny materiału dowodowego zebranego w sprawie. Jednakże – jak wielokrotnie podkreślano w orzecznictwie Sądu Najwyższego – zarzut naruszenia art. 233§1 k.p.c. może być uznany za zasadny jedynie w wypadku wykazania, że ocena materiału dowodowego jest rażąco wadliwa czy w sposób oczywisty błędna, dokonana z przekroczeniem granic swobodnego przekonania sędziowskiego wyznaczonych w tym przepisie. Sąd drugiej instancji ocenia bowiem legalność oceny dokonanej przez Sąd pierwszej instancji, czyli bada czy zostały zachowane kryteria określone w art. 233§1 k.p.c. Przypomnieć także należy, że zwalczanie ustaleń faktycznych Sądu i związanej z tym oceny materiału dowodowego może następować tylko poprzez argumenty natury jurydycznej; wykazanie, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności lub mocy dowodowej lub niesłusznie im ją przyznając.

Biorąc pod uwagę wskazane wyżej zasady stwierdzić należy, iż postawiony przez apelującego zarzut dopuszczenia się przez Sąd Okręgowy naruszenia art. 233§1 k.p.c. jest całkowicie nieuzasadniony. Po pierwsze nie został on w żaden sposób skonkretyzowany przez skarżącego, po drugie zaś – w jakikolwiek sposób rozwinięty czy uzasadniony w motywach uzasadnienia złożonego środka odwoławczego. Fakt ten uniemożliwia z istoty swej jakąkolwiek rzeczową polemikę z tak ogólnikowo sformułowanym zarzutem.

Stwierdzić jednak przede wszystkim należy, że poczynione przez Sąd Okręgowy ustalenia faktyczne będące przedmiotem jego oceny jurydycznej nie były w niniejszej sprawie przedmiotem sporu pomiędzy stronami, a poczynione zostały w zasadniczej części bądź na podstawie faktów przez stronę pozwaną przyznanych, bądź na podstawie dokumentów, autentyczności których żadna ze stron nie kwestionowała. Ustalenia Sądu I instancji w pełni dowodom tym odpowiadają, uznając zatem zarzuty apelującego w tym zakresie za pozbawione podstaw Sąd Apelacyjny w pełni ustalenia te akceptuje, nie dostrzegając potrzeby ponownego ich przytaczania.

Istotą sporu pomiędzy stronami pozostawała ocena prawna niewadliwie zatem ustalonego przez Sąd Okręgowy stanu faktycznego, istotne znaczenie zatem dla rozstrzygnięcia o zasadności apelacji powoda ma odniesienie się do postawionych przez niego zarzutów naruszenia przez Sąd pierwszej instancji będących podstawą orzekania przepisów prawa materialnego.

Zaskarżanie uchwał walnego zgromadzenia spółdzielni następuje w trybie powództwa cywilnoprawnego. Powództwo takie może zawierać żądanie stwierdzenia nieistnienia uchwały, żądanie stwierdzenia nieważności uchwały lub żądanie uchylenia uchwały. Wynika to wprost z przepisu art. 42§9 ustawy Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2003 r., Nr 188, poz. 1848 ze zm.). W wyniku merytorycznego rozpoznania sprawy mogą zapaść, w zależności od zgłoszonych roszczeń (przy obowiązywaniu zasady z art. 321§1 k.p.c. związania sądu orzekającego zakresem żądania), następujące orzeczenia: ustalenie nieistnienia uchwały, ustalenie nieważności uchwały bądź uchylenie uchwały. Dwa pierwsze orzeczenia mają charakter deklaratoryjny, ostatnie ma charakter kształtujący.

Żądanie stwierdzenia nieistnienia albo nieważności uchwały jest powództwem o ustalenie, które podlega zgłoszeniu w trybie art. 189 k.p.c. Żądanie uchylenia uchwały reguluje natomiast szczegółowo art. 42§3-8 u.p.s.

Na mocy art. 42§2 u.p.s. uchwała sprzeczna z prawem dotknięta jest sankcją nieważności *ex lege*, co może być przedmiotem ustalenia w procesie, ale w takim przypadku żądanie jej uchylenia jest bezprzedmiotowe (por. wyrok Sądu Najwyższego z 11 czerwca 2008 roku, V CSC 33/08, OSNC-ZD 2009, nr 2, poz. 51). Sprzeczność uchwały z prawem zachodzi w przypadku naruszenia przy jej wydaniu przepisów prawa materialnego lub wymogów proceduralnych, o ile miały one wpływ na jej treść (por. wyroki Sądu Najwyższego z 8 lipca 2004 roku, IVCK 543/03, OSNC 2005 r., nr 7-8, poz. 132; z 7 lipca 2004 roku, I CK 78/04, „Monitor Prawniczy” 2004, nr 15, s. 678; z 16 października 2002 roku, IV CKN 1351/00, OSNC 2004, nr 3, poz. 40). Zgodność uchwały organu spółdzielni z ustawą ocenia się według prawa obowiązującego w dniu podjęcia uchwały.

Zgodnie zaś z art. 42§3 u.p.s. uchwała walnego zgromadzenia podlega uchyleniu, gdy jest sprzeczna z postanowieniami Statutu bądź dobrymi obyczajami lub godzi w interesy spółdzielni lub ma na celu pokrzywdzenie jej członka. Podstawą roszczenia powoda o uchylenie uchwały numer (...) było z jednej strony wskazanie na uchybienie proceduralne przy zwołaniu walnego zgromadzenia, które skarżoną uchwałę podjęło (przy zastosowaniu poinformowania członków czasie, miejscu i porządku obrad poprzez ogłoszenia na tablicach informacyjnych wszystkich klatek schodowych i w siedzibie Spółdzielni), a z drugiej strony wykazywanie niezgodności podjętej uchwały z przepisem art. 8³ ust 6 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych.

Podstawy powyższe – jak wyżej wskazano – a więc uchybień proceduralnych przy podjęciu uchwały lub jej niezgodności z prawem – odpowiadają żądaniu ustalenia nieważności uchwały, nie zaś jej uchylenia, co już winno decydować o braku możliwości uwzględnienia tak sformułowanego żądania. Niezależnie jednak od powyższego wskazać należy, iż zaofiarowany przez powoda w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do ustalenia, aby wskazane przez niego uchybienie proceduralne miało wpływ na treść podjętej uchwały.

Co do zarzucanej przez powoda sprzeczności uchwały numer (...) z przepisem art. 8⁽³⁾ ust 6 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych Sąd Apelacyjny, podobnie jak Sąd Okręgowy, podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 czerwca 2011 roku (VCSC 405/10), iż sposób pisemnego zawiadomienia członków spółdzielni mieszkaniowej o obradach walnego zgromadzenia, określony w art. 8⁽³⁾ ust 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 roku o spółdzielniach mieszkaniowych (jedn. tekst: Dz. U. z 2003 roku, Nr 119, poz. 116 ze zm.), może

być sprecyzowany w statucie. W uzasadnieniu tego stanowiska wskazano, iż przepis ustawy wyłącza w zakresie w nim unormowanym regulację statutową, jednakże ustawa z 14 lipca 2007 roku o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych i o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 125, poz. 873) nie wyłączyła regulacji statutowej niekolidującej z ustawą i nadal istnieje w zakresie „niewyłączonym” upoważnienie ustawowe do unormowania w statucie **sposobu doręczeń** zawiadomień o obradach walnego zgromadzenia, uwzględniającego ugruntowaną szczególnie w dużych spółdzielniach praktykę i przydatnego w działalności spółdzielni.

Z tych też względów, nie podzielając sformułowanych przez skarżącego zarzutów, Sąd Apelacyjny apelację powoda oddalił (art. 385 k.p.c.).

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 §1 i §3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. oraz §10 ust.1 pkt 1 i §12 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

SSA M. Gołuńska SSA M. Sawicka SSA A. Sołtyka